

Justitiedepartementet

Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43)

Er beteckning Ju2021/02201

2020 års sexualbrottsutrednings övergripande uppdrag har varit att överväga ytterligare åtgärder för att förstärka det straffrättsliga skyddet när det gäller sexuella kränkningar. Kommitténs arbete har bestått av flera delar, varav en har varit att se över straffskalorna för sexualbrott och lämna förslag på eventuella förändringar som kan behövas för att straffen i tillräcklig mån ska spegla brottens allvar. Utredningen har i detta avseende inte funnit att en generell straffskärpning skulle vara ändamålsenlig för att minska brottsligheten, men har ändå valt att beakta den parlamentariska aspekten och har därför valt att lämna förslag som tillgodoser vad riksdagen tillkännagett.

Kriminalvården ifrågasätter inte utredningens uppfattning om att generella straffskärpningar inte är ändamålsenliga för att minska brottsligheten.

Myndigheten lämnar här efter följande synpunkter vad gäller konsekvenser av de förslag som lämnas och uppgifter vad avser statistik.

Konsekvenser för Kriminalvården

Kriminalvården konstaterar, i likhet med utredningen, att de ekonomiska beräkningarna bygger på en relativt grov uppskattning av konsekvenserna för Kriminalvården av utredningens förslag och att den förväntade kostnadsökningen för myndigheten ska ses som en miniminivå. I detta sammanhang bör särskilt noteras att utredningen har beaktat de ekonomiska konsekvenser som förslaget förväntas få för anstalts- och frivårdsverksamheten, men inte har beaktat motsvarande konsekvenser vad gäller häktesverksamheten. Fler fängelsepåföljder och ökade strafflängder kommer med största sannolikhet även att påverka antalet häktade. De redovisade beräkningarna behöver därför kompletteras.

I sammanhanget kan också nämnas att det kan finnas anledning att också analysera de ekonomiska konsekvenserna av förslagen i ljuset av att regeringen nu föreslår att straffreduktionen för unga slopas vid allvarlig brottslighet (se prop. 2021/22:17, Slopas straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet).

Avslutningsvis vill Kriminalvården särskilt poängtera att myndigheten för närvarande har en mycket ansträngd platssituation med hög belägningsgrad i såväl anstalter som häkten och denna kommer sannolikt att bestå under överskådlig framtid. Kriminalvården instämmer därför i bedömningen att det i nuläget är tveksamt om myndigheten utifrån föreslaget ikraftträdandedatum kan hantera den ökade belägningsgraden som förslaget innebär. Det ska även påtalas att det utöver utredningens förslag

finns ett flertal andra lagförslag som kommer att påverka Kriminalvårdens beläggningsgrad markant de kommande åren.

Kriminalvårdens statistik

I avsnitt 8.6.2 sidan 263, femte stycket anges att återfall om 30 procent avser utifrån populationen avslutade frivårdsverkställigheter. På frivårdens område utgår man från påbörjade verkställigheter när man ser till startperioden för återfall. Det ges inte heller någon gemensam återfallsandel för frivård, utan antingen summa totalt för anstalt och frivård eller per varje verkställighetsform. Det bör rätteligen anges att återfall om 30 procent avser utifrån populationen avslutade fängelseverkställigheter och påbörjade frivårdsverkställigheter under 2016.

I avsnitt 11.4.2 sidan 453 tredje stycket avser siffran 525 ungdomar under 21 år som påbörjat ett fängelsestraff under året, i nuläget beskrivs det istället som att så många har avtjänat under året. Rätteligen bör anges att år 2019 påbörjade 525 ungdomar under 21 år verkställighet av ett fängelsestraff.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Martin Holmgren efter föredragning av verksjuristen Sara Axelsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Caroline Oredsson deltagit.

Martin Holmgren